

Орієнтовний перелік тем, що виносяться на відбірково-тренувальні збори команди міста Києва на IV етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій у 2020/2021 навчальному році (з посиланнями)

Наведені нижче джерела є спрямовуючими, проте не завжди вичерпними для успішного виконання завдань олімпіадного характеру.

На відміну від II-III етапів, завдання відбірково-тренувальних зборів можуть виходити за рамки вказаних тем, якщо методичними рекомендаціями МОН або єдиними завданнями III етапу буде передбачено розширення програми IV етапу у порівнянні з наведеною.

Перелік тем відбірково-тренувальних зборів включає всі теми II-III етапів (дивіться відповідний перелік за [ПОСИЛАННЯМ](#)), а також додатково теми, перелічені нижче.

Під час підготовки варто звернути особливу увагу на [завдання минулих навчальних років](#). Завдання зборів двох крайніх навчальних років супроводжуються відеозаписами розборів.

Word, PowerPoint

Перелік тем з цих додатків повністю відповідає III етапу олімпіади.

Excel

Тема	Рекомендовані джерела
Функції для роботи з табличними базами даних	Функції за категоріями
Робота з роздільниками та часовою шкалою	Використання роздільників, часових шкал і зведених діаграм Створення часової шкали зведеної таблиці для фільтрування дат Фільтрування даних за допомогою роздільників
Створення комбінованих діаграм	Диаграммы (російською на Планета Excel) 10 Advanced Excel Charts (англійською) User Friendly – Excel (англійською) Розбір завдання «Погодні умови» (відео) Розбір завдання «Біотопний акваріум» (відео)
Динамічні діаграми (на основі змінного діапазону)	Динамические диаграммы (російською)
Планки похибок	Додавання, змінення або видалення планок похибок до діаграми
Спарклайнки (міні-діаграми)	Використання міні-діаграм для відображення змін даних
Зведені діаграми	Створення зведеної діаграми
Сучасні типи діаграм (деревоподібна карта, сонячне проміння, гістограма, діаграма розмаху, лійкова діаграма, каскадна, Парето тощо)	Створення діаграми деревоподібна карта в Office Створення діаграми Sunburst у програмі Office Створення гістограми Створення діаграми розмаху Створення лійкової діаграми

	Створення діаграми водоспаду Створення діаграми Парето
Консолідація даних кількох діапазонів	Консолідація кількох аркушів у звіті зведеної таблиці
Запис макросів (крім VBA)	Короткий посібник. Створення макросів Автоматизація завдань за допомогою засобу записування макросів
Впливові та залежні комірки. Циклічні посилання	Відображення зв'язків між формулами та клітинками Видалення чи використання циклічних посилань Excel. Использование циклических ссылок для решения уравнений итерационным способом (російською) Розбір завдання «Переливайка» (відео) Розбір завдання «Нескладна гра» (відео)
Динамічне сортування та динамічна фільтрація даних за допомогою формул	Сортировка формулой (російською) FILTER (функція FILTER)

Access

Тема	Рекомендовані джерела
Елементи висхідного підходу до проектування баз даних. Процес нормалізації табличної бази даних (до 3НФ)	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 114–130
Запити на вибірку: <ol style="list-style-type: none"> a. операції внутрішнього (лівого та правого) та перехресного об'єднань; b. використання підзапитів (підзапити-стовпці, підзапити-значення, підзапити-таблиці); c. інструкції UNION та UNION ALL; d. властивості запиту та полів запиту. 	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 224–236, 255-270 Об'єднання таблиць і запитів Об'єднання результатів кількох запитів за допомогою запиту на об'єднання Вкладення запиту в інший запит або у вираз за допомогою підзапиту Розбір завдання «Стратегічна гра» (відео) Розбір завдання «Березневі канікули» (відео)
Запити на маніпуляцію даними (додавання, оновлення, видалення, створення таблиць на основі запиту на вибірку)	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 275-277 Додавання записів до таблиці за допомогою запиту на додавання Типові помилки під час виконання запиту на додавання Створення й виконання запиту на оновлення Створення та виконання запиту на видалення Створення запиту на створення таблиці
Запити на маніпуляцію структурою бази даних (створення таблиць, модифікація таблиць, робота з ключами та індексами)	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 278–280 Створення або змінення таблиць та індексів за допомогою запиту на визначення даних
Перехресні запити	Полегшення читання зведених даних за допомогою перехресного запиту

Вбудовані функції. Побудова складних виразів	Функції Access (за категоріями) Розбір завдання «Березневі канікули» (відео)
Особливі типи форм (навігація, розділена форма тощо)	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 318-319 Створення форми навігації Створення розділеної форми Створення форми із вкладками
Елементи керування формою (перемикачі, списки тощо). Налаштування розкритих списків	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 323-333 Загальні відомості про елементи керування Створення списку варіантів за допомогою списку або поля зі списком Використання кнопки для запуску дії або низки дій Додавання елемента керування "Прапорець" для відображення значень "Так/Ні" Розбір завдання «Стратегічна гра» (відео) Розбір завдання «Березневі канікули» (відео) Розбір завдання «Домашній акваріум» (відео) Розбір завдання «ЗНО» (відео)
Діаграми	Створення діаграми у формі або звіті Розбір завдання «Стратегічна гра» (відео) Розбір завдання «Домашній акваріум» (відео)
Робота зі звітами а. автозвіт, майстер звітів, конструктор; б. групування даних в межах звіту; с. підведення підсумків.	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 341-344 Загальні відомості про звіти в програмі Access Створення згрупованого або зведеного звіту Вставлення елемента керування "Розрив сторінки" у звіті Access Розбір завдання «Домашній акваріум» (відео)
Макрокоманди: а. імпорту та експорту даних; б. керування вікнами; с. інтерфейсу користувача; д. роботи з макросами; е. роботи з об'єктами бази даних; ф. операцій із вводу даних; г. системні; г. фільтрації, запиту та пошуку.	Основні відомості про макроси Створення макросів інтерфейсу Увімкнення й вимкнення режиму ізольованого програмного середовища для вимкнення макросів Призначення макросу формі або кнопці елемента керування Розбір завдання «Березневі канікули» (відео) Розбір завдання «Домашній акваріум» (відео) Розбір завдання «ЗНО» (відео)
Макроси даних	Створення макросу даних
Умовний перехід в макросах. Обробка крайніх випадків	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 350-353 Блок макросів «Якщо... Тоді... Інакше» Розбір завдання «Березневі канікули» (відео) Розбір завдання «ЗНО» (відео)

Групування макросів у блоки. Вкладені макрокоманди та вкладені макроси	Групування пов'язаних дій
Обмін інформацією між об'єктами системи. Змінні та їх класифікація	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.), с. 353-355 Дія макросу «Установити тимчасову змінну» Дія макросу «Видалити тимчасову змінну» 📺 Розбір завдання «ЗНО» (відео)
Запуск макросу при відкритті бази даних	Створення макросу, який запускається під час відкриття бази даних 📺 Розбір завдання «ЗНО» (відео)

Окремі розділи курсу інформатики

На відбірково-тренувальних зборах в якості окремого завдання може пропонуватися тест на знання основних розділів курсу інформатики поглибленого та профільного рівнів (окрім програмування).

Тема	Рекомендовані джерела
Кодування і операція над числами в різних системах числення	Переведення чисел з однієї системи числення в іншу. Арифметичні дії Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 1
Бази даних. Файлова система	Інформаційні системи та бази даних (посібник, авт. Гогерчак Г. І.) Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 4
Кодування та декодування інформації	«Інформатика» підручник для 8 класу (авт. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П.), с. 6–14 Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 5
Аналіз діаграм та електронних таблиць	«Інформатика» підручник для 8 класу (авт. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П.), с. 209–216 «Інформатика (профільний рівень)» підручник для 10 класу (авт. Руденко В. Д., Речич Н. В., Потієнко В. О.), с. 171–180 Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 7
Кодування та декодування інформації. Передача інформації	«Інформатика» підручник для 8 класу (авт. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П.), с. 6–14 Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 9
Перебір слів та системи числення	Переведення чисел з однієї системи числення в іншу. Арифметичні дії Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 10
Організація комп'ютерних мереж. Адресація	«Інформатика для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням інформатики» підручник для 9 класу (авт. Руденко В. Д., Речич Н. В., Потієнко В. О.), с. 76–109 Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 12

Обчислення кількості інформації	Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 13
Прості алгоритми пошуку шляхів на графах	«Інформатика (профільний рівень)» підручник для 11 класу (авт. Руденко В. Д., Речич Н. В., Потієнко В. О.), с. 94–111 Завдання Єдиного державного іспиту з інформатики (російською), Тема 15
Аналіз кодів HTML та CSS	«Інформатика (профільний рівень)» підручник для 11 класу (авт. Руденко В. Д., Речич Н. В., Потієнко В. О.), с. 159–167
Задачі логічного характеру	